

[Statsministeren.]

tid at have en utilstrækkelig ansvarsbevidsthed i pengesager og derved efterhånden komme ud i økonomisk uføre, noget helt andet og væsensforskelligt er det efter min mening at være i den grad blottet for hæmninger, at man gør sig skyldig i en af de laveste forbrydelser efter vor straffelov. Når jeg har tænkt over spørgsmålet — og jeg har naturligvis tænkt meget over det — har jeg ikke kunnet komme uden om dette synspunkt, og jeg ved, at også tankerne hos de ledende embedsmænd i udenrigsministeriet, på hvem spørgsmålet også har hvilet tungt, har bevæget sig ad samme linje. Jeg ser ikke rettere, end at det ville være urimeligt at forlange, at man skulle have regnet med ham som potentiel landsforræder.

I det hele taget — det vil jeg gerne her indskyde — må det jo erindres, at offentligheden har haft et enklere grundlag for en vurdering af Blechingberg efter hans afsløring som spion, end jeg selv, tidligere udenrigsministre og ministeriets ledende tjenestemænd havde, inden afsløringen var sket.

Jeg vil nævne endnu et forhold i denne sag, som har spillet en vis rolle i pressens behandling af retssagen, nemlig Blechingbergs forklaring om et afpresningsforsøg, han hævder at have været offer for under handelsforhandlinger i udlandet. Denne episode skal have fundet sted i 1953, men først i oktober 1955 blev udenrigsministeriet bekendt dermed, og det skete tilmed på en temmelig tilfældig måde. Ministeriets sikkerhedschef hørte ham omtale begivenheden for nogle kolleger i ministeriet. Den omstændighed, at han tøvede så længe med at omtale den, at han gjorde det på den nævnte tilfældige måde, og at han til sit referat af det passerede ikke knyttede noget forslag eller nogen anmodning, f. eks. om i fremtiden at blive fritaget for de pågældende forhandlinger, viser, forekommer det mig, dels at Blechingberg ikke tillagde sagen synderlig vægt, dels at han ikke har betragtet den pågældende episode som noget, der kunne udgøre grundlag for trusler mod ham i fremtiden.

Man har spurgt, hvad ministeriet gjorde i denne anledning. Dertil kan svares, hvad i øvrigt også er bekendt, at ministeriets

sikkerhedschef foranledigede, at Blechingberg gav oplysning om det passerede til politiet. Hvis forholdet virkelig er det, at den her omtalte episode med afpresningsforsøget er baggrunden for det pres, Blechingberg kom ud for i Bonn, tror jeg, man vil erkende, at et sådant pres lige så vel kunne have været udøvet mod ham her i København.

Jeg håber med det, jeg her har sagt, at have besvaret den stillede forespørgsel om baggrunden for og ansvaret for Blechingbergs udsendelse til Bonn. Mine ord må ikke opfattes som et forsøg på at bagatellisere denne sag eller et forsøg på at tage ansvaret let. Sagen føles som en plet på udenrigstjenesten, hvor man er dybt beskæmmet over, at en sådan sag overhovedet har kunne opstå.

Jeg må her oplyse, at ministeriets direktør til mig har sagt, at han åbent og med dyb beklagelse må erkende, at han ville have handlet rigtigere ved i 1952, da ministeriet modtog anmeldelse om lånet på 1 200 kr. fra en forretningsmand, at lade lovens strengthed råde i stedet for at vise overbærenhed. Ganske vist var det for udenrigsministeriet at se et isoleret tilbagefald, men det havde været bedre, siger direktøren, om han havde ladet dette forhold være dråben, der fik bægeret til at flyde over, og deraf taget anledning til at indstille Blechingberg til afsked. Direktøren har endvidere ønsket fremhævet, at sagen om det her nævnte lån i 1952 af ham blev behandlet som et departementalt anliggende, d. v. s. som en sag, der ikke blev forelagt ministeren til afgørelse.

Jeg meddeler ikke dette for på nogen måde at give det udseende af, at jeg løber fra mit personlige ansvar eller søger at skubbe ansvaret over på andre. Det gør jeg ikke. Enhver kan i dag se, at både jeg og andre har begået fejl i vurderingen af Blechingberg og hans forhold. Man kan mene om udsendelsen til Bonn, hvad man vil, men for mig at se er det ganske klart, at hovedfejlen i Blechingbergsagen var, at han overhovedet fik lov til at forblive i tjenesten så længe. Jeg vedkender mig min del af ansvaret herfor.

Man bør ikke slutte fra Blechingbergtilfældet til udenrigsministeriets personalepolitik i øvrigt. „Blechingberg er den und-